

Opis

Publikacja niezbędna każdemu księgowemu jednostki budżetowej – zawiera wzory księgowania operacji gospodarczych charakterystycznych dla jednostek budżetowych.

Operacje ewidencjonowane na kontach księgi głównej jednostki budżetowej zostały zaprezentowane w układzie tematycznym z podziałem na obszary i rodzaje działalności:

- gospodarka majątkiem trwałym;
- majątek obrotowy;
- gospodarka pieniężna oraz dochody i wydatki budżetowe
- rozrachunki i zaangażowanie
- przychody; koszty i wynik finansowy;
- fundusze.

Omawiane operacje według rodzajów działalności opatrzone są komentarzem w zakresie uzasadnienia sposobu ewidencji poszczególnych operacji, wyceny aktywów i pasywów, przychodów i kosztów oraz ewidencji w księgach pomocniczych prowadzonych do niektórych kont księgi głównej.

W celu ułatwienia pracy księgowego autor sporządził **szczegółowy indeks operacji księgowych w ujęciu alfabetycznym**, w którym podano adres każdej operacji w tabelach wzorów księgowania i numerów operacji.

Dodatkowo – **praktyczne przykłady liczbowe na schematach teowych** wybranych operacji, trudnych zagadnień gospodarki finansowej i majątkowej, w tym np.:

- **rozliczenie i ewidencja należnego i naliczonego podatku VAT** w samorządowej jednostce budżetowej będącej częścią podatnika VAT oraz **centralne rozliczenie podatku VAT** w skali całej jednostki samorządu terytorialnego
- **koszty budowy środków trwałych** i ich rozliczenie,
- ewidencja **umowy leasingu** finansowego środka trwałego u korzystającego, którym jest jednostka budżetowa,
- **likwidacja rachunku dochodów własnych** i przekazanie niewykorzystanych środków na rachunek pomocniczy,
- kompensata (potrącenia) wzajemnych należności – ewidencja w urzędzie jednostki samorządu
- **wspólny rachunek bankowy** budżetu i urzędu terytorialnego
- **wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego** oraz rozliczenie zwrotu świadczeń alimentacyjnych w jednostce budżetowej (np.: OPS) realizującej zadanie
- ewidencja rozliczeń międzyokresowych w jednostce budżetowej prowadzącej ewidencję kosztów tylko w zespole 4 kont kosztów i inne.

W najnowszym wydaniu Autor doprecyzował i rozszerzył komentarz o nowe treści z zakresu rachunkowości, w tym m.in.:

- wprowadził przykłady księgowania związane z ujęciem w rachunkowości skutków zdarzeń nadzwyczajnych (w tym powodzi) na wszystkich etapach ich rozliczenia – od inwentaryzacji strat w majątku, pozyskania wsparcia rzeczowego i finansowego oraz odszkodowań, a także kosztów likwidacji skutków takich zdarzeń,
- dokonał weryfikacji stanu prawnego i ich wpływu na księgowania w jednostkach budżetowych.

Siódme wydanie książki zaktualizowano według stanu prawnego na styczeń 2025 r.

Spis treści

Wstęp	5
I. Podstawy prawne i zasady rachunkowości budżetowej	9
II. Organizacja prowadzenia rachunkowości w jednostkach budżetowych	23
III. Prowadzenie ewidencji w księgach rachunkowych	31
1. Dokumentacja zasad rachunkowości.	31
2. Księgi rachunkowe	33
3. Księgi pomocnicze	37
4. Ewidencja pozabilansowa (pozaksięgowa).	39
5. Dokumentacja uzupełniająca prowadzenie rachunkowości i gospodarki finansowej	40
IV. Wzory księgowania według obszarów działalności jednostki budżetowej.	49
A. Gospodarka majątkiem trwałym	50
A1. Środki trwałe	50
A2. Koszty budowy środków trwałych (inwestycje)	63
A3. Wartości niematerialne i prawne	69
A4. Leasing składników majątku trwałego – ewidencja w jednostce budżetowej – leasingobiorcy	73
A5. Długoterminowe aktywa finansowe	77
B. Majątek obrotowy	80
B1. Materiały i towary	80
B2. Wyroby gotowe	84
B3. Inwentaryzacja rzeczowych składników majątku obrotowego	85
B4. Krótkoterminowe aktywa finansowe i inne środki pieniężne	87
C. Gospodarka pieniężna oraz dochody i wydatki budżetowe	89
C1. Operacje na rachunku bieżącym (w państwowych jednostkach budżetowych dotyczy wykonania budżetu państwa – środków krajowych) .	89
C2. Rachunek VAT prowadzony dla rachunku bieżącego jednostki	97
C3. Wydatki finansowane ze środków europejskich i pochodzenia zagranicznego niepodlegających zwrotowi w państwowych jednostkach budżetowych ...	103
C4. Wydatki finansowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej i pochodzenia zagranicznego niepodlegających zwrotowi w samorządowych jednostkach budżetowych.	106

C5. Ewidencja w urzędzie jednostki samorządu terytorialnego operacji realizacji dochodów i wydatków budżetowych bezpośrednio na rachunek bankowy budżetu, gdy urząd nie posiada oddzielnego rachunku bankowego	109
C6. Operacje pieniężne na innych rachunkach bankowych	112
C7. Wydzielony rachunek dochodów szkół i placówek oświatowych, o którym mowa w art. 11a oraz w art. 223 ustawy o finansach publicznych	119
D. Rozrachunki i zaangażowanie	125
D1. Należności z tytułu dochodów budżetowych – zagadnienia ogólne.	125
D2. Należności budżetowe z tytułu podatków	129
D3. Zobowiązania z tytułu wydatków budżetowych	133
D4. Inne rozrachunki	136
D5. Rozrachunki z tytułu podatku VAT przy realizacji dochodów i wydatków budżetowych	142
D6. Zaangażowanie wydatków budżetowych w samorządowych jednostkach budżetowych (wszystkie rodzaje wydatków) i państwowych jednostkach budżetowych (środki krajowe)	152
D7. Zaangażowanie wydatków finansowanych ze środków europejskich w państwowych jednostkach budżetowych	155
D8. Plan wydatków i jego rozliczenie w samorządowych jednostkach budżetowych w całym zakresie działalności oraz w państwowych jednostkach budżetowych w zakresie wykonania budżetu państwa (środki krajowe)	157
D9. Plan wydatków środków europejskich w państwowych jednostkach budżetowych	158
D10. Plan i wykonanie wydatków w układzie zadaniowym	159
D11. Wydatki niewygasłe – plan i realizacja w jednostce budżetowej	161
E. Przychody, koszty, wynik finansowy	162
E1. Przychody	162
E2. Różnice kursowe	169
E3. Koszty w jednostkach budżetowych prowadzących ewidencję kosztów tylko w układzie rodzajowym kosztów	172
E4. Koszty w jednostkach budżetowych prowadzących ewidencję kosztów w układzie rodzajowym kont kosztów i jednocześnie w układzie kalkulacyjnym	177
E5. Klasyfikacja kosztów zwykłej działalności operacyjnej do odpowiednich rodzajów kosztów	178
E6. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i kosztów	187
E7. Obroty wewnętrzne (przychody ze sprzedaży wewnętrznej)	191
E8. Przychody i koszty wynikające ze zdarzeń losowych i nadzwyczajnych	195

E9. Wynik finansowy – wariant porównawczy obliczania wyniku finansowego	197
F. Fundusze	199
F1. Fundusz jednostki	199
F2. Pozostałe fundusze w jednostce budżetowej	202
F3. Wzajemne rozliczenia między jednostkami – ewidencja pozabilansowa . .	204
V. Przykłady liczbowe ewidencji wybranych operacji na kontach księgowych	209
VI. Ewidencja operacji w księdze rachunkowej budżetu jednostki samorządu terytorialnego	249
1. Ewidencja wykonania dochodów i wydatków budżetu	252
2. Przychody i rozchody – kredyty i pożyczki otrzymane i udzielone oraz inneoperacje z nimi związane	257
2A. Centralne rozliczenie podatku VAT.	264
3. Zamknięcie księgi rachunkowej budżetu i wydatki niewygaśnięte.	271
4. Ewidencja pozabilansowa wykonania budżetu	272
5. Wspólna księga rachunkowa budżetu jst i urzędu jst	273
Indeks operacji księgowych w jednostce budżetowej	277
4 Wzory księgowania w jednostce budżetowej	